

H O T Ă R Ă R E

privind încetarea unui mandat de senator

În temeiul prevederilor art.70 alin.(2) din Constituția României, republicată, ale art.7 din Legea nr.96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu modificările ulterioare, ale art.48 alin.(16) din Legea nr.35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr.67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr.215/2001 și a Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art.188 și ale art.194 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr.28/2005, cu modificările și completările ulterioare,

Având în vedere demisia din calitatea de senator a domnului Mora Ákos - Daniel ales în Circumscripția electorală nr.28 Mureș, Colegiul uninominal nr.3,

Senatul adoptă prezenta **h o t Ă r Ă r e**:

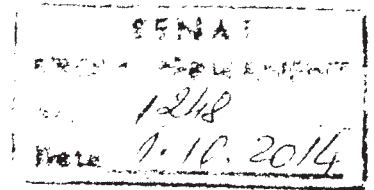
Articol unic. - Senatul ia act de încetarea prin demisie a mandatului de senator al domnului Mora Ákos-Daniel ales în Circumscripția electorală nr.28 Mureș, Colegiul uninominal nr.3 și declară vacant locul de senator.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din.....2014 cu respectarea prevederilor articolului 76 alineatul (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE SENATULUI

Călin Popescu-Tăriceanu

București,
Nr....

Parlamentul României
Senat

Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări

Nr. XIX/ 322 /30 septembrie 2014

RAPORT
privind Decizia nr.6289/2013
a Înaltei Curți de Casație și Justiție, irevocabilă,
prin care s-a respins recursul declarat de senatorul Mora Akos Daniel împotriva Sentinței civile
nr.34/2012 a Curții de Apel Târgu Mureș

Biroul permanent al Senatului, în ședința din 9 septembrie 2014, a hotărât să transmită Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări, prin adresa SG nr.1130 din 12.09.2014, înregistrată la comisie sub nr.XIX/322 din 16.09.2014, **scrisoarea Agenției Naționale de Integritate** prin care solicită să se constate demiterea de drept, din calitatea de senator, a domnului Mora Akos-Daniel, ca urmare a pronunțării deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție nr.6289/2013, irevocabilă, **pentru întocmirea raportului.**

În ședința secretă din 30 septembrie 2014, **membrii Comisiei juridice**, analizând solicitarea Agenției Naționale de Integritate și luând act de **Decizia nr.6289/2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, irevocabilă, prin care s-a respins recursul declarat de senatorul Mora Akos Daniel împotriva Sentinței civile nr.34/2012 a Curții de Apel Târgu Mureș coroborată cu Decizia Curții Constituționale nr.460 din 13 noiembrie 2013** referitoare la sesizarea formulată de președintele Consiliului Superior al Magistraturii privind existența unui conflict juridic de natură constituțională între autoritatea judecătorească, reprezentată de Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de o parte, și autoritatea legiuitoare, reprezentată de Senatul României, pe de altă parte și cu **Decizia Curții Constituționale nr.418 din 3 iulie 2014** referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.25 alin.(2) teza a doua și art.26 alin.(3) din Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr.144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, a art.75 lit.b) din Legea nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali și a art. 46 alin.(1) din Legea administrației publice locale nr.215/2001, **au adoptat, cu majoritate de voturi, raport favorabil solicitării Agenției Naționale de Integritate.**

Membrii Comisiei juridice supun atenției plenului Senatului noua situație juridică creată, potrivit celor două decizii ale Curții Constituționale, astfel:

1. **Decizia Curții Constituționale nr.460 din 13 noiembrie 2013** referitoare la sesizarea formulată de președintele Consiliului Superior al Magistraturii privind existența unui conflict juridic de natură constituțională între autoritatea judecătorească, reprezentată de Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de o parte, și autoritatea legiuitoare, reprezentată de Senatul României, pe de altă parte, prin care **Curtea a reținut:**

„Având în vedere însă cele două interpretări de care este susceptibil textul în discuție: pe de o parte, interpretarea realizată de Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări a Senatului, potrivit căreia termenul "aceeași" instituit de legiuitor nu poate fi interpretat ca fiind sinonim cu "toate", legiuitorul evidențiind tocmai identitatea funcției eligibile respective, în cauza de față funcția de consilier județean, iar, pe de altă parte, interpretarea realizată de Înalta Curte de Casație și Justiție, conform căreia, "odată constatată definitiv existența unei stări de incompatibilitate, persoana în sarcina căreia această stare a fost stabilită, decedează"

dreptul de a mai ocupa orice altă funcție de natura celei care a generat starea de incompatibilitate", în cazul de față inclusiv funcția de senator, Curtea Constituțională constată că trebuie să existe o concordanță între litera și voința inițială a legiuitorului.

Așa fiind, pentru a decide cu privire la încetarea sau nu a calității de senator, Parlamentul trebuie să procedeze, în prealabil, la interpretarea legală a dispozițiilor menționate, în conformitate cu prevederile art.69 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, potrivit cărora: "(1) Intervențiile legislative pentru clarificarea sensului unor norme legale se realizează printr-un act normativ interpretativ de același nivel cu actul vizat, prin dispoziții interpretative cuprinse într-un nou act normativ sau prin modificarea dispoziției al cărui sens trebuie clarificat.

(2) Interpretarea legală intervenită potrivit alin.(1) poate confirma sau, după caz, infirma ori modifica interpretările judiciare, arbitrale sau administrative, adoptate până la acea dată, cu respectarea drepturilor câștigate."

Prin urmare, Parlamentul României trebuie să declanșeze procedura legislativă în scopul adoptării unei legi prin care fie se interpretează dispozițiile art.25 alin.(2) din Legea nr.176/2010." și, **constatând existența unui conflict juridic de natură constituțională între autoritățile menționate, a decis că: „Senatul României urmează să decidă cu privire la încetarea sau nu a calității de senator a domnului Mora Akos Daniel, după interpretarea legală a dispozițiilor art. 25 alin. (2) din Legea nr.176/2010.”**

2. Decizia Curții Constituționale nr.418 din 3 iulie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.25 alin.(2) teza a doua și art.26 alin.(3) din Legea nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr.144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, a art.75 lit.b) din Legea nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali și a art. 46 alin.(1) din Legea administrației publice locale nr.215/2001, prin care Curtea a reținut:

„că prevederile art.25 alin.(2) teza a doua din Legea nr.176/2010 au fost în atenția instanței de contencios constituțional cu prilejul soluționării conflictului juridic de natură constituțională dintre autoritatea judecătorească, reprezentată de Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de o parte, și autoritatea legiuitoare, reprezentată de Senatul României, pe de altă parte (a se vedea Decizia nr.460 din 13 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.762 din 9 decembrie 2013).”;

„Cu acel prilej, Curtea, constatând existența unui conflict juridic de natură constituțională între autoritatea judecătorească, reprezentată de Înalta Curte de Casație și Justiție, și autoritatea legiuitoare, reprezentată de Senatul României, prin omisiunea acestuia din urmă de a finaliza procedura parlamentară cu privire la sesizarea Agenției Naționale de Integritate, a decis că Senatul României "urmează să decidă cu privire la încetarea sau nu a calității de senator a domnului Mora Akos Daniel, după interpretarea legală a dispozițiilor art.25 alin. (2) din Legea nr.176/2010.”;

Totodată, în considerentele Deciziei nr. 460 din 13 noiembrie 2013, citată mai sus, Curtea a reținut că în ceea ce privește hotărârea Senatului prin care se va dispune cu privire la problema în cauză, aceasta se va întemeia pe dispozițiile art. 25 alin. (2) teza a doua din Legea nr. 176/2010, text de lege care prevede că "Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului."

Observând interpretările de care este susceptibil textul de lege menționat: pe de o parte, interpretarea potrivit căreia termenul "aceeași" instituit de legiuitor nu poate fi interpretat ca fiind sinonim cu toate", legiuitorul evidențiind tocmai identitatea funcției eligibile respective, iar, pe de altă parte, interpretarea conform căreia odată constatată definitiv existența unei stări de incompatibilitate, persoana în sarcina căreia această stare fost stabilită decede din dreptul de a mai ocupa orice altă funcție de natura celei care a generat starea de incompatibilitate, Curtea Constituțională a statuat că trebuie să existe o concordanță între litera și voința inițială a legiuitorului.

În aceste condiții, Curtea a considerat că Parlamentul României trebuie să declanșeze procedura legislativă în scopul adoptării unei legi prin care se interpretează dispozițiile art 25 alin.(2) din Legea nr.176/2010 .

Sub acest aspect, Curtea reamintește că forța obligatorie ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acesta. Cu alte cuvinte, atât considerentele, cât și dispozitivul deciziilor sale sunt general obligatorii și se impun cu aceeași forță tuturor subiectelor de drept (a se vedea, în acest sens, Decizia Plenumului Curții Constituționale nr. 1/1995 privind obligativitatea deciziilor sale pronunțate în cadrul controlului de constituționalitate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 26 ianuarie 1995, Decizia nr. 1.415 din 4 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 796 din 23 noiembrie 2009, și Decizia nr. 414 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010).

Cu toate acestea, Curtea constată că, până la momentul pronunțării prezentei decizii, contrar art. 147 alin. (4) din Constituție, potrivit căruia "De la data publicării, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii", Parlamentul nu a adoptat o lege care să clarifice sensul sintagmei "aceeași funcție" din cuprinsul art. 25 alin. (2) teza a doua din Legea nr. 176/2010.

Chiar dacă în ipoteza de față este în discuție o inacțiune a autorității legiuitoare legislative, Curtea, în virtutea rolului său de garant al supremației Constituției, stabilit prin art. 142 alin. (1) din Legea fundamentală, nu poate ignora viciul de neconstituționalitate astfel creat.

De aceea, în absența unei legi care să lămurească semnificația sintagmei menționate, Curtea constată că persistența unei norme, care, prin neclaritatea sa, este susceptibilă de interpretări multiple, ce pot conduce la adoptarea unor soluții juridice diametral opuse într-un domeniu fundamental al statului de drept - ocuparea funcțiilor eligibile -, este contrară principiului constituțional al obligativității respectării Constituției, supremației sale și a legilor.

Potrivit jurisprudenței sale, Curtea a consacrat posibilitatea și obligația sa de a interveni, ori de câte ori este sesizată, în cazul în care un text legal poate genera interpretări de natură a aduce atingere prevederilor constituționale. Fără a nega rolul constituțional al Parlamentului de "unică autoritate legiuitoare a țării" consacrat de art. 61 din Legea fundamentală, Curtea Constituțională reține că, în cazul în care un text legal poate genera interpretări diferite, este obligată să intervină ori de câte ori acele interpretări generează încălcări ale prevederilor Legii fundamentale. Constituția reprezintă cadrul și măsura în care legiuitorul și celelalte autorități pot acționa; astfel și interpretările care se pot aduce normei juridice trebuie să țină cont de această exigență de ordin constituțional cuprinsă chiar în art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, potrivit căruia în România, respectarea Constituției și a supremației sale este obligatorie (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 1.092 din 18 decembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 67 din 31 ianuarie 2013).

.....
Astfel, plecând de la premisa că intenția legiuitorului a fost aceea de a sancționa persoanele cu privire la care s-a constatat încălcarea regimului juridic privind incompatibilitățile sau conflictul de interese, fără a face vreo diferență între tipul funcțiilor electiv deținute, Curtea constată că atribuirea pentru sintagma "aceeași funcție" a înțelesului unic de funcția care a generat starea de incompatibilitate sau conflict de interese este de natură să lipsească de eficacitate norma juridică respectivă, contrar spiritului Legii nr. 176/2010.

.....
Or, în interpretarea potrivit căreia o persoană cu privire la care s-a constatat starea de incompatibilitate sau conflict de interese poate ocupa o altă funcție eligibilă decât cea care a generat starea de incompatibilitate sau conflict de interese, textul legal este în mod vădit contrar semnificației avute în vedere de legiuitor, care, prin Legea nr. 176/2010, a urmărit asigurarea integrității și transparenței în exercitarea tuturor funcțiilor și demnităților publice și al cărei scop este acela de a sancționa persoana în cauză prin stabilirea interdicției de a mai ocupa oricare dintre funcțiile eligibile.

De asemenea, a accepta interpretarea conform căreia unei persoane constatate a fi în stare de incompatibilitate sau conflict de interese îi este interzis să mai ocupe doar funcția care a generat starea de incompatibilitate sau conflict de interese, putând, în schimb, ocupa orice altă funcție eligibilă, ar pune, practic, la îndemâna categoriilor de persoane vizate de Legea nr. 176/2010 un procedeu extrem de simplu de eludare a legii și a aplicabilității sancțiunilor instituite de aceasta, aspect de neconceput într-un stat de drept.

Pe cale de consecință, pentru a integra prevederile art. 25 alin. (2) teza a doua în litera și spiritul Legii nr.176/2010, astfel încât acestea să corespundă voinței reale avute de legiuitor la momentul adoptării lor, conținutul acestora trebuie interpretat în sensul că odată constatată definitiv existența unei stări de incompatibilitate sau conflict de interese, persoana în sarcina căreia această stare a fost stabilită decade din dreptul de a mai ocupa orice altă funcție eligibilă, prevăzută de art. 1 din lege, pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului. Curtea menționează că, în litera și spiritul legii, poate subzista doar interpretarea potrivit căreia o persoană care a ocupat, spre exemplu, funcția de consilier local sau județean și cu privire la care s-a constatat starea de incompatibilitate sau încălcarea regimului privind conflictul de interese nu mai poate ocupa, pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului, nicio altă funcție eligibilă (spre exemplu, senator, deputat, primar, consilier local etc.).

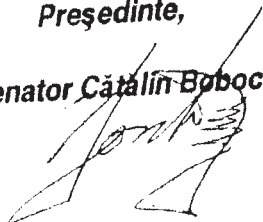
.....
Față de cele expuse, **Curtea constată** că dispozițiile art. 25 alin. (2) teza a doua din Legea nr.176/2010 sunt constituționale în măsura în care **sintagma "aceeași funcție" se referă la toate funcțiile eligibile** prevăzute de art. 1 din aceeași lege și nicio autoritate nu poate ignora înțelesul constituțional astfel stabilit."

În consecință, **membrii Comisiei juridice au adoptat, cu majoritate de voturi, raport favorabil sollicitării Agenției Naționale de Integritate, respectând prevederile art.147 alin.(4) din Constituție (care prevăd că deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor), dar constată că, prin Decizia nr.418 din 3 iulie 2014, Curtea Constituțională a legiferat.**

În consecință, **Comisia juridică supune plenului Senatului prezentul Raport.**

Președinte,

Senator **Cătălin Boboc**

Secretar,

Senator **Doina Elena Federovici**

